

Huvudman

Kungälv kommun
kommun@kungalv.se

Beslut

Datum 2026-01-30

Dnr SI 2025:678

Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Ytterbyskolan 1 i Kungälv kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 7 april 2025

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungälv kommun att senast **fredag den 24 april 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kungälv kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kungälv kommun ska vidta följande åtgärder

1. Se till att elever som ges särskilt stöd har ett utarbetat åtgärdsprogram och att beslutade åtgärdsprogram följs upp och utvärderas vid den tidpunkt som angivits i åtgärdsprogrammet. Inkom med de åtgärdsprogram som har utvärderats för elever i årskurs 9 under perioden 30 januari – 17 april 2026, samt tillhörande skriftliga utvärderingar. (3 kap. 9 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar och studiero.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:678) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2025 genomfört en tillsyn av Ytterbyskolan 1 i Kungälv kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra anpassningar och särskilt stöd, frånvaro, samt trygghet, studiero och skolans arbete mot kränkande behandling.

Skolinspektionen har den 7 april 2025 beslutat att förelägga Kungälv kommun att senast den 12 september 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd, samt studiero.

Kungälv kommun har den 9 september 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har genomfört ett besök på skolan den 13 januari 2026. I samband med skolbesöket genomfördes intervjuer med representanter för elevhälsan, lärare och med skolans rektor. Vid besöket inhämtade Skolinspektionen kompletterande dokumentation i form av utredningar om behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Kungälv kommun har följt föreläggandet och samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att det finns brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Av utredningen framgick att skolan inte skyndsamt utreder elevers behov av särskilt stöd, trots att det har anmälts ett behov av sådan utredning. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen att vidta åtgärder för att komma till rätta med denna brist.

Huvudmannen har i sin redovisning uppgett att det kommit in fyra anmälningar om behov av att utreda särskilt stöd för elever under perioden den 7 april till och med den 5 september 2025, samt att utredningar har påbörjats avseende dessa elever. Huvudmannen har även uppgett att skolan i stort sett ligger i fas med utredningarna för den nuvarande elevgruppen. Vid intervjuer den 13 januari 2026 bekräftar representanter från elevhälsan att skolan i stort sett ligger i fas med utredningarna och att listan över elever som behöver utredas nu är kort. Lärare uppger i intervju att det fortfarande finns elever som väntar på utredning men att de påbörjat ett arbete och att det känns som att det är färre elever på listan nu. En lärare nämner en elev som väntat länge på utredning och en annan lärare berättar att det under hösten gått fort med utredningarna när de väl är i gång. Rektor berättar i intervju att alla de elever som väntade på utredning vid tidpunkten för Skolinspektionens beslut nu har utretts och rektor tror inte att det finns någon elev som väntar på utredning idag.

Skolinspektionen har tagit del av samtliga utredningar om elevers behov av särskilt stöd som har genomförts på skolenheten under perioden den 7 april till och med den 10 december 2025, vilket är drygt 25 utredningar. Skolinspektionen har även tagit del av de åtgärdsprogram som beslutats under samma period.

Rektor uppger vid intervju att det i årskurs 9 finns elever som har åtgärdsprogram som inte är utvärderade och där eleverna inte har aktuella åtgärdsprogram. Åtgärdena ges men är inte formellt nedskrivna. Rektor är osäker på hur många elever som får särskilt stöd utan åtgärdsprogram, men säger att det kommer att styras upp. Representant för elevhälsan berättar att det finns några elever i årskurs 9 som inte har åtgärdsprogram men som ges stödinsatser. De ligger efter ungefär en termin med utvärderingen av dessa åtgärdsprogram. En lärare berättar att det finns en elev som är placerad i en särskild undervisningsgrupp men som inte har åtgärdsprogram som omfattar insatsen.

Skolans rektor har vid Skolinspektionens besök lämnat in en avvikelserapport gällande skolans elevhälsoarbete år 2025. Av rapporten framgår bland annat att åtgärdsprogrammen i arbetslag 23 (årskurs 9) i stor utsträckning inte har blivit utvärderade under höstterminen 2025. Det finns utredningar men att ett antal åtgärdsprogram saknas. Däremot har elever fått resurstöd i klass utifrån elevens behov, men det har inte juridiskt dokumenterats.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter

från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Av huvudmannens redovisning och vad som framkommit vid ovan beskrivna intervjuer framgår att skolan nu ligger mer i fas med att utreda elevers behov av särskilt stöd och att det nu är få elever som väntar på en utredning. Skolinspektionen konstaterar att skolan har genomfört många utredningar under höstterminen 2025. Mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att Kungälv kommun har vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristen gällande skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd.

Vid intervjuer framkommer dock att det finns elever i skolans årskurs 9 som har ett åtgärdsprogram sedan tidigare, där åtgärdsprogrammet skulle ha utvärderats under höstterminen 2025 men där någon utvärdering ännu inte gjorts. Det framkommer vidare att det finns elever i skolans årskurs 9 som ges särskilt stöd trots att åtgärderna inte finns angivna i ett aktuellt åtgärdsprogram. Att åtgärderna inte finns dokumenterade i ett åtgärdsprogram medför att det blir svårare för skolan att följa upp och utvärdera effekten av åtgärderna. Det blir även svårare för vårdnadshavare att veta vilka stödinsatser eleven får, och innebär också att elever och vårdnadshavare fräntas sin möjlighet att överklaga beslut om åtgärderna, vilket inverkar negativt på deras rättssäkerhet. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolan brister i arbetet med att utarbeta åtgärdsprogram för elever som ges särskilt stöd och med att följa upp och utvärdera beslutade åtgärdsprogram.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kungälvskommuns verksamhet vid Ytterbyskolan 1 uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Kungälvskommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att skolan brister i sitt arbete med att ge elever extra anpassningar. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen att se till att elever som bedömts vara i behov av extra anpassningar ges de extra anpassningar som skolans personal bedömt att eleverna är i behov av.

Huvudmannen har i sin redovisning bland annat uppgett att skolans rektor under vårterminen 2025 har förtydligat arbetet med extra anpassningar för arbetslagen och skolan har påbörjat ett arbete kring extra anpassningar. Skolledningen har gått igenom rutinen för hur genomförande och utvärdering av de extra anpassningar ska dokumenteras för personalen vid terminsstart. Vid intervjuer beskriver lärare att det fortfarande är svårt att hinna ge elever de extra anpassningar som eleverna behöver och att många anpassningar måste göras på gruppnivå för att lärarna ska hinna med. Rektor och representant för elevhälsan uppger att det har blivit bättre och att de har påbörjat ett arbete kring extra anpassningar, även om de inte är helt framme.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie

undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det på skolan finns ett pågående arbete kring extra anpassningar och att rutinerna gällande extra anpassningar har förtydligats. Trots detta uppger lärare att det kan vara svårt att hinna med att ge elever alla de extra anpassningar eleverna behöver. Mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen ändå att Kungälv kommun har vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristen gällande skolans arbete med extra anpassningar. Ärendet ska därför avslutas i denna del. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen fortsatt och kontinuerligt följer upp och utvärderar skolans arbete med extra anpassningar för att säkerställa att elevers behov av stöd tillgodoses.

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att det finns brister i skolans arbete med att se till att elever är delaktiga i att utarbeta, följa upp och omarbeta skolans ordningsregler. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen att vidta åtgärder för att komma till rätta med denna brist. Vidare konstaterades att skolan inte uppfyller författningarnas krav avseende användandet av datorer i undervisningen enligt lärarens instruktioner. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen att se till att klargöra för personal och elever att elektronisk kommunikationsutrustning endast får användas i undervisningen enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller om de utgör extra anpassningar alternativt särskilt stöd eller om det annars finns särskilda skäl.

Huvudmannen har i sin redovisning uppgett att skolledningen under vårterminen 2025 informerat personalgruppen om vikten av att involvera eleverna i utformning, uppföljning och utvärdering av de gemensamma ordningsreglerna. Skolledningen har även gått igenom skolans ordningsregler, inklusive mobilpolicyn, med personalen. Under vårterminen 2025 har alla skolans klasser tillsammans med sina mentorer diskuterat skolans gemensamma regler för mobil- och datoranvändning. Under höstterminen 2025 arbetade samtliga klasser med skolans ordningsregler med särskilt fokus på datoranvändning, mobilanvändning, frånvaro samt våld. Diskussionerna sker i början av terminen och är en fast del av skolans kalendarium. Klassernas reflektioner och synpunkter sammanställs och förs vidare till elevrådet för fortsatt bearbetning och

påverkan. På elevrådet lyfts diskussioner som förts fram i klasserna till rektorn gällande synpunkter på ordningsreglerna så att rektor kan göra korrigeringar. Den slutliga versionen av ordningsreglerna förs tillbaka till klasserna genom elevrådsrepresentanterna. Processen ger elever reella möjligheter till inflytande och ökar elevernas ansvarstagande.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 a § skollagen framgår att vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller
2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap.

Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att Kungälv kommun har vidtagit åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

 Anna Hultgren

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Hultgren

 Kajsa Åkesson

Föredragande

Signerat av: Kajsa Åkesson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Henrik Gustavsson medverkat.